

Θεωρητικές προσεγγίσεις της Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Θανάσης Καραλής

Περιεχόμενα

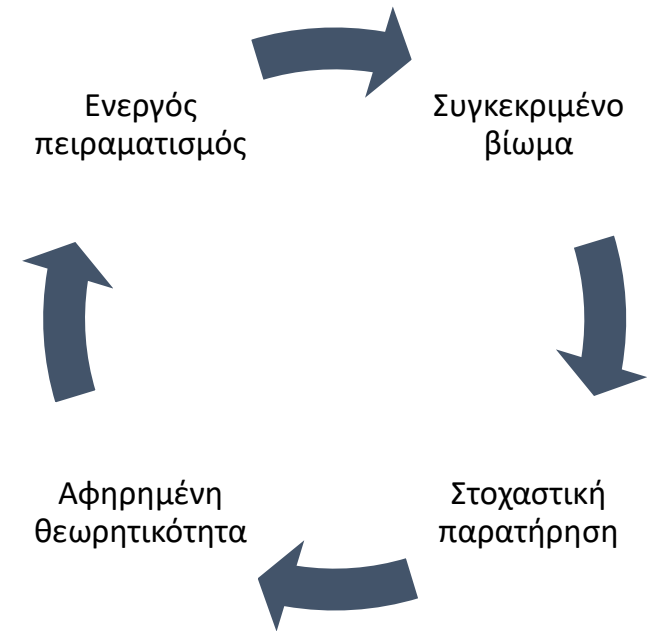
- Ο κύκλος της μάθησης (Kolb)
- Η μετασχηματίζουσα μάθηση (Mezirow)
- Κοινότητες πρακτικής (Lave & Wenger)
- Η ολιστική προσέγγιση (Illeris)

Στόχοι

- Να διερευνήσουμε ορισμένες θεμελιώδεις προσεγγίσεις για τη μάθηση των ενηλίκων
- Να προσεγγίσουμε τη μάθηση είτε ως προσθήκη είτε ως αναδόμηση νοητικών στοιχείων
- Να διακρίνουμε διαφορές και κοινά σημεία μεταξύ των διαφορετικών προσεγγίσεων για τη μάθηση

Ο Κύκλος της Μάθησης του Kolb

- David Kolb & Roger Fry (1975)
- Η μάθηση ως διεργασία με τέσσερα στάδια
- Η μάθηση θεωρείται εσωτερική διαδικασία

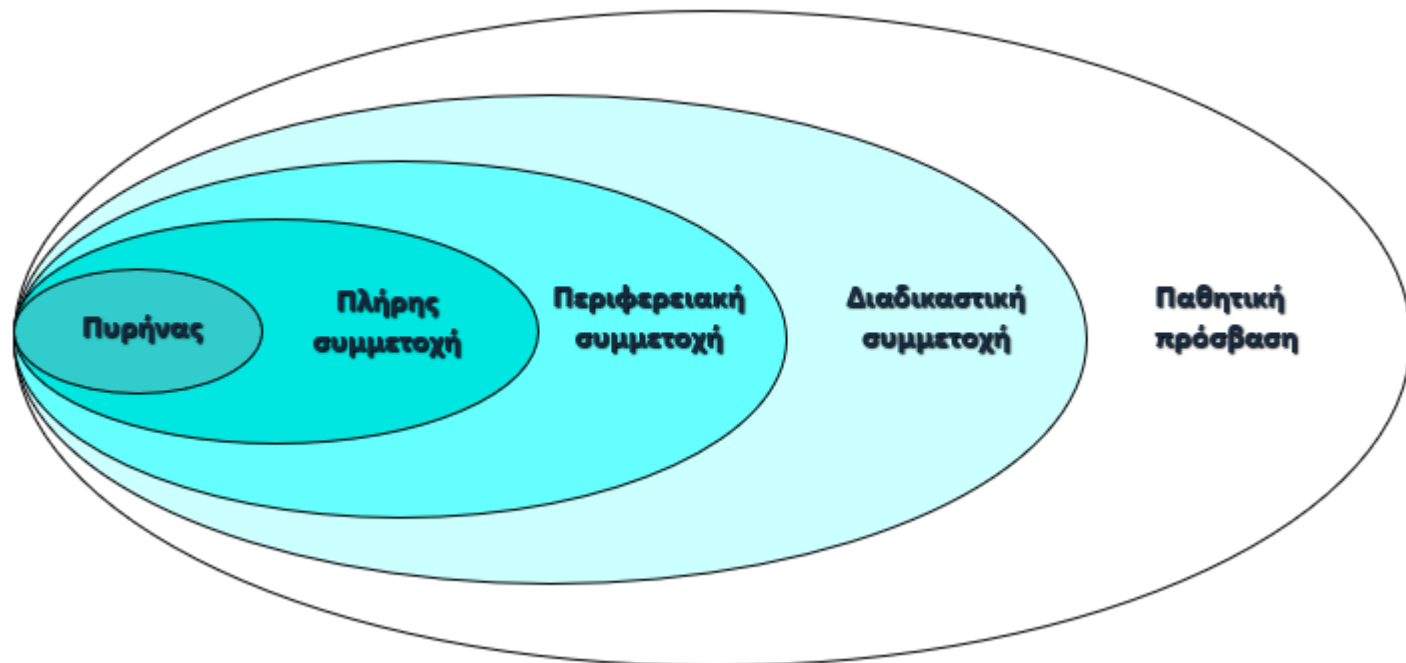
Μετασχηματίζουσα Μάθηση

- Jack Mezirow (1913 – 2014)
- Πλαίσιο αναφοράς
- Νοητικές συνήθειες και απόψεις
- Κριτικός στοχασμός

Κοινότητες πρακτικής (Lave & Wenger)

- Μαθητεία και μάθηση σε επαγγελματικά πλαίσια
- Τοποθετημένη μάθηση (situated learning)
- Νομιμοποιημένη περιφερειακή συμμετοχή

Η ολιστική προσέγγιση του Knud Illeris

Η μάθηση ως προσθήκη (addition)

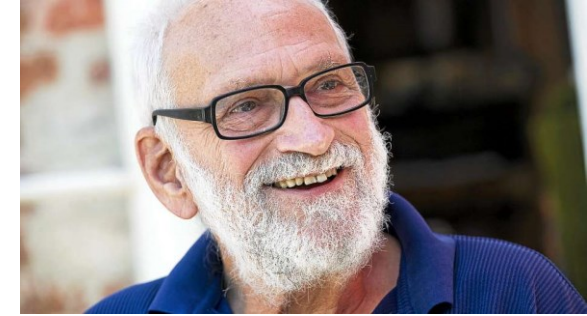
Συσσωρευτική: εκκίνηση ενός καινούργιου σχήματος

Αφομοιωτική: προσθήκη νέων στοιχείων σε ένα σχήμα

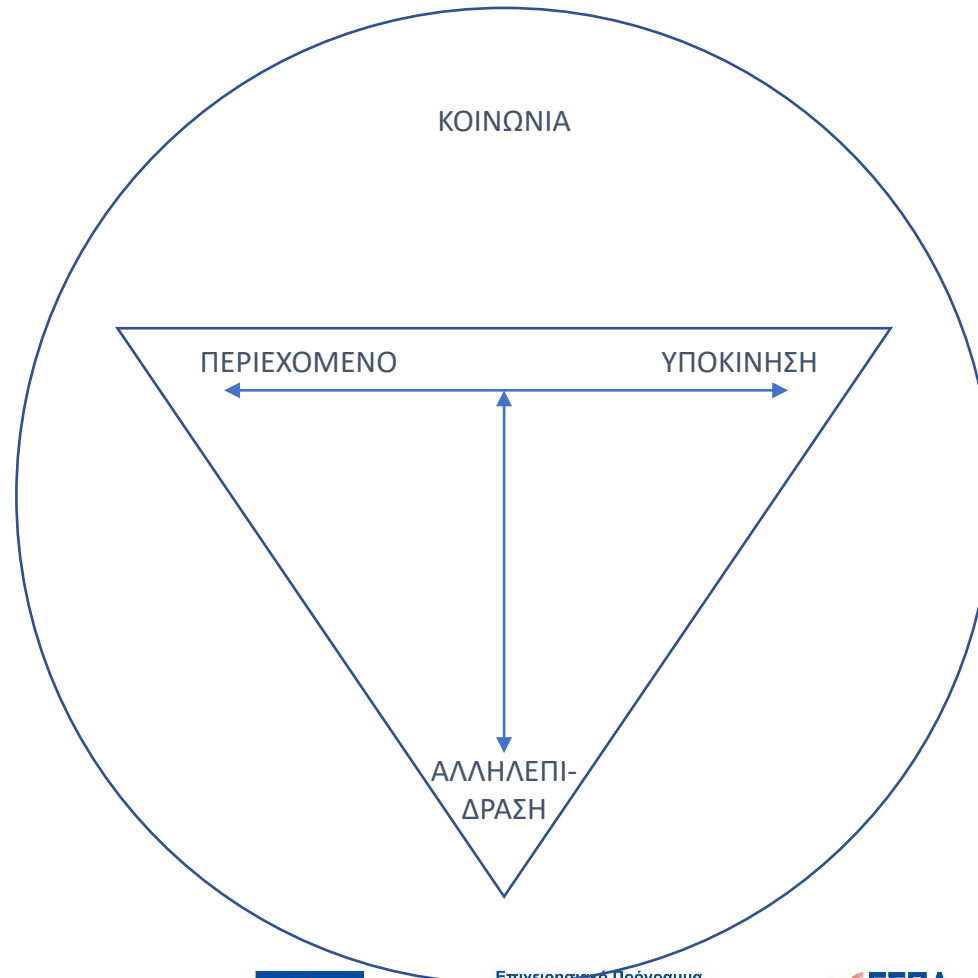
Η μάθηση ως αναδόμηση (reconstruction)

Προσαρμοστική: αλλαγή των στοιχείων ενός σχήματος

Μετασχηματίζουσα: αλλαγή στοιχείων της ταυτότητας

Οι τρεις διαστάσεις της ολοκληρωμένης μάθησης

Η ολιστική προσέγγιση του Knud Illeris

Η μάθηση ως προσθήκη (addition)

Συσσωρευτική: εκκίνηση ενός καινούργιου σχήματος

Αφομοιωτική: προσθήκη νέων στοιχείων σε ένα σχήμα

Η μάθηση ως αναδόμηση (reconstruction)

Προσαρμοστική: αλλαγή των στοιχείων ενός σχήματος

Μετασχηματίζουσα: αλλαγή στοιχείων της ταυτότητας

Peter Jarvis (1937 - 2018)

Ο ρόλος του εκπαιδευτή και οι εκπαιδευτικές μέθοδοι που χρησιμοποιεί δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να υπονομεύουν την αξιοπρέπεια και την ανθρώπινη υπόσταση των εκπαιδευομένων, αλλά αντίθετα πρέπει να στοχεύουν στην ενίσχυσή τους. Οτιδήποτε λιγότερο από αυτό αποτελεί κατάχρηση της θέσης του εκπαιδευτή, είναι ανήθικο και δεν ανταποκρίνεται στα υψηλά ιδανικά της εκπαίδευσης

Πηγές

Illeris, K. (2016). *Ο τρόπος που μαθαίνουμε. Οι πολλαπλές διαστάσεις της μάθησης στην τυπική και άτυπη εκπαίδευση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Jarvis, P. (2005). *Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση: θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Κόκκος, Α. (2017). *Εκπαίδευση και Χειραφέτηση: μετασχηματίζοντας στερεοτυπικές αντιλήψεις στο σχολείο και στην εκπαίδευση ενηλίκων*. Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Καραλής, Θ. (2022). Τοποθετημένη Μάθηση. Στο Θ. Καραλής & Π. Λιντζέρης (Επιμ.), *Λεξικό Εκπαίδευσης Ενηλίκων*. (σσ. 287-291). Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Ράικου, Ν., & Καραλής, Θ. (2019). Αναζητώντας τα ίχνη της σκέψης του Dewey στο έργο του Mezirow. Στο Α. Κόκκος & Συνεργάτες, *Διευρύνοντας τη Θεωρία Μετασχηματισμού – η συμβολή δέκα σημαντικών στοχαστών* (σσ. 43-60). Αθήνα: Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων.